

ضوابط معافیت مشترکین دارای نیروگاه خورشیدی از برنامه های مدیریت مصرف

سطح محرمانگی: عادی
سطح دسترسی: عمومی

- تهیه شده در معاونت برق و انرژی با همکاری شرکت توانیر

- تاریخ انتشار: اسفند ۱۴۰۴

- نوبت انتشار: اول

ضوابط معافیت مشترکین دارای نیروگاه خورشیدی از برنامه های مدیریت مصرف

مقام تصویب کننده: معاون برق و انرژی

دریافت کنندگان سند جهت اجرا:

- سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا)
- شرکت توانیر
- شرکت مدیریت شبکه برق ایران
- شرکت‌های برق منطقه‌ای
- شرکت‌های توزیع نیروی برق
- کلیه ذینفعان و سندیکاهای و انجمنها و شرکت‌های بخش خصوصی مرتبط با نیروگاه‌های تجدید پذیر

مراجع و اسناد مرتبط

- تصویب نامه هیئت محترم دولت به شماره ۲۶۷۴۳/ت/۵۹۷۹۰ هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۴
- آیین نامه اجرایی ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق به شماره ۱۴۶۷۹۶/ت/۱۱۲۱۸ هـ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۶
- تصویب نامه وزیر محترم نیرو ۱۴۰۳/۸۰۲۰۷/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۶ روش اجرایی بند ۹ آیین نامه ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق
- تصویب نامه وزیر محترم نیرو به شماره ۱۴۰۴/۸۰۵۹۱/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۱۱ با عنوان «ضوابط و شرایط احداث نیروگاه تجدیدپذیر و پاک توسط واحدهای صنعتی، معدنی و کشاورزی در سطح توزیع»
- تصویب نامه وزیر محترم نیرو ۱۴۰۳/۱۲۲۱۵/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۲ با موضوع «تامین برق چاه‌های کشاورزی»
- دستورالعمل ثابت بهره‌برداری شماره ۱۱ (مدیریت بار و انرژی)
- ابلاغ نامه شماره ۱۴۰۴/۱۱/۱۴۵۳۴۸ مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۱۴ مدیر عامل محترم توانیر در خصوص شرایط معافیت مدیریت بار مشترکین برق منطقه‌ای

شماره سند: ۰۱ تاریخ صدور: ۱۴۰۴/۱۲/۲۵ شماره تجدید نظر: تاریخ تجدید نظر:	ضوابط معافیت مشترکین دارای نیروگاه خورشیدی از برنامه های مدیریت مصرف	 جمهوری اسلامی ایران وزارت نیرو
---	--	--

فهرست مطالب

۴.....		0	مقدمه
۴.....		1	محدوده اجرا
۴.....		۲	تعاریف
۵.....	مشترکین غیر انرژی بر شرکت های برق منطقه ای	۳	
۶.....	مشترکین تغذیه شده با فیدر اختصاصی	4	
۷.....	مشترکین تغذیه شده با فیدر عمومی	۵	
۸.....	چاه های کشاورزی	۶	
۸.....	شناسایی مشترکین	۷	
۸.....	تفسیر و بازنگری	8	

شماره سند: ۰۱ تاریخ صدور: ۱۴۰۴/۱۲/۲۵ شماره تجدید نظر: تاریخ تجدید نظر:	ضوابط معافیت مشترکین دارای نیروگاه خورشیدی از برنامه های مدیریت مصرف	
---	--	---

♦ مقدمه

با توجه به ابلاغ قوانین گوناگون در خصوص شرایط معافیت مشترکین از برنامه‌های مدیریت مصرف در ایام ناترازی تولید و مصرف برق و قراردادهای مختلف مشترکین با سازمان ساتبا از جمله خرید تضمینی و معافیت از برنامه‌های مدیریت مصرف، فروش در بازار بورس، تهاتر صنایع، خرید تضمینی و ... و همچنین لزوم احداث نیروگاه توسط صنایع انرژی‌بر موضوع ماده (۴) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق، شرایط معافیت مشترکین از برنامه‌های مدیریت مصرف و فیدرهای تغذیه‌کننده آنها براساس تجمیع ضوابط و دستورالعملهای ابلاغی به شرح زیر تبیین می‌گردد.

۱ محدوده اجرا

محدوده اجرای این دستورالعمل شرکت‌های برق منطقه ای و شرکتهای توزیع نیروی برق می‌باشد.

۲ تعاریف

۱-۲ صنایع انرژی‌بر: مشتمل بر صنایع فولادی، آلومینیوم، مس، فلزات اساسی و کانی فلزی و غیرفلزی، واحد پالایشگاهی، پتروشیمی و شیمیایی (صنایع موضوع آیین‌نامه اجرایی ماده (۴) قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق)

۲-۲ فیدر اختصاصی: فیدری که صرفاً یک مشترک را از پست تغذیه می‌کند.

۲-۳ فیدر عمومی: فیدری که بیش از یک مشترک را از پست تغذیه می‌کند.

۲-۴ مصوبه: ضوابط و شرایط احداث نیروگاه تجدیدپذیر و پاک توسط واحدهای صنعتی، معدنی و کشاورزی در سطح توزیع

۲-۵ آیین‌نامه ماده ۴ قانون: آیین‌نامه ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق

۲-۶ روش اجرایی ماده ۹: روش اجرایی بند ۹ آیین‌نامه ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق

۲-۷ عدم شمول معافیت: مشترک/فیدر موظف به اجرای برنامه‌های ابلاغی مطابق با تصویب نامه هیئت محترم دولت به شماره ۲۶۷۴۳/ت/۵۹۷۹۰ هـ و دستورات مدیریت شبکه در بازه ناترازی تولید و مصرف می‌باشد و معافیتی شامل نمی‌شود.

شماره سند: ۰۱ تاریخ صدور: ۱۴۰۴/۱۲/۲۵ شماره تجدید نظر: تاریخ تجدید نظر:	ضوابط معافیت مشترکین دارای نیروگاه خورشیدی از برنامه های مدیریت مصرف	
---	---	---

۲-۸ مشمول معافیت : مشترک/فیدر متناسب با شرایط موجود مشمول معافیت از برنامه های ابلاغی مدیریت مصرف در بازه ناترازی تولید و مصرف می باشد.

۲-۹ تابلو سبز: تابلو سبز بورس انرژی ایران

۲-۱۰ قرارداد فروش و معافیت : قرارداد «تامین برق پایدار واحدهای صنعتی ، معدنی و کشاورزی در سطح توزیع از طریق احداث نیروگاه تجدید پذیر متصل به شبکه» که پیرو آن مشترک شرکت توزیع با احداث نیروگاه تجدیدپذیر متناسب با درصدهای قید شده مطابق «مصوبه» از اجرای برنامه های مدیریت مصرف ابلاغی در بازه ناترازی تولید و مصرف معاف بوده و در ایام گرم سال (از ابتدای خرداد تا انتهای شهریور) مازاد برق تولیدی قابل عرضه در تابلوی سبز بورس انرژی و در ایام غیرگرم سال امکان عرضه کل برق تولیدی در تابلوی سبز بورس انرژی فراهم می باشد.

۲-۱۱ قرارداد «تامین برق چاه های کشاورزی»: قراردادی مطابق مصوبه ابلاغی وزیر محترم نیرو به شماره ۱۴۰۳/۱۲۲۱۵/۲۰/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۲ که پیرو آن در صورت احداث و بهره برداری از نیروگاه تجدیدپذیر با ظرفیت نامی برابر ۸۰٪/ دیمانند مصرفی چاه های کشاورزی احداث کننده نیروگاه، مصارف مزبور در ساعات محدودیت بار در ایام گرم سال (از ابتدای خرداد تا انتهای شهریور) از شمول برنامه های مدیریت مصرف خارج می گردند. برق مازاد تولیدی در ایام گرم سال و کل برق تولیدی نیروگاه در سایر ایام، قابل عرضه در تابلوی سبز بورس انرژی می باشد. همچنین با درخواست سرمایه گذار خرید تضمینی برق تولیدی مطابق آخرین مصوبه ابلاغی امکان پذیر است.

۲-۱۲ قرارداد «تهاتر صنایع»: قراردادی است که در صورت احداث و بهره برداری نیروگاه تجدیدپذیر توسط صنایع مشمول و تزریق برق به شبکه سراسری، مصارف تحت مالکیت سرمایه گذار احداث کننده نیروگاه متناسب با برق معادل تحویلی به شبکه سراسری (برق هموار) از شمول مدیریت مصرف در ایام ناترازی تولید و مصرف، معاف می باشند.

۳ مشترکین غیر انرژی بر شرکت های برق منطقه ای

مشترکین صنعتی شرکت های برق منطقه ای (بجز مشترکین مشمول آیین نامه ماده ۴ قانون) دارای «فیدر اختصاصی» در صورت احداث نیروگاه تجدیدپذیر در محل مصرف مطابق با شرایط ذیل «مشمول معافیت» از برنامه های مدیریت مصرف سال ۱۴۰۵ می شوند:

شماره سند: ۰۱ تاریخ صدور: ۱۴۰۴/۱۲/۲۵ شماره تجدید نظر: تاریخ تجدید نظر:	ضوابط معافیت مشترکین دارای نیروگاه خورشیدی از برنامه های مدیریت مصرف	
---	--	---

سه شیفت کار	دو شیفت کار	تک شیفت کار	شیفت کاری
۱۰۰٪ قدرت قراردادی	۸۰٪ قدرت قراردادی	۶۰٪ قدرت قراردادی	ظرفیت نیروگاه

۴ مشترکین تغذیه شده با فیدر اختصاصی

این دسته از مشترکین مطابق با جدول ذیل امکان بهره‌مندی از معافیت برنامه‌های مدیریت مصرف در دوره ناترازی تولید و مصرف را دارا می‌باشند:

فروش در بورس/فروش تضمینی	قرارداد «تهاتر صنایع» / قرارداد «فروش و معافیت» / موافقت نامه اصولی ماده ۴	نوع مشترک/نوع قرارداد
-	براساس "روش اجرایی ماده (۹)" علاوه بر تحویل برق هموار، به میزان برق هموار با اعمال ضرایب تشویقی مشمول معافیت می‌گردند.	صنایع مشمول موضوع ماده ۴ (انرژی بر)
عدم شمول معافیت راهکار پیش رو جهت معافیت: فروش انرژی تولیدی در تابلو سبز و خرید مجدد از بازار	صنایع در سطح برق منطقه‌ای: مطابق ضوابط بند ۳	غیر انرژی بر
	صنایع در سطح توزیع: در صورتی که ظرفیت نیروگاه حداقل درصدهای قید شده در «مصوبه» را داشته باشد، «مشمول معافیت» می‌گردد. در صورت عدم کفایت ظرفیت نیروگاه، متناسب با برق هموار تولیدی «مشمول معافیت» می‌گردد.	

شماره سند: ۰۱ تاریخ صدور: ۱۴۰۴/۱۲/۲۵ شماره تجدید نظر: تاریخ تجدید نظر:	ضوابط معافیت مشترکین دارای نیروگاه خورشیدی از برنامه های مدیریت مصرف	
---	---	---

۵ مشترکین تغذیه شده با فیدر عمومی

۱-۵ این دسته از مشترکین مطابق با جدول ذیل امکان بهره‌مندی از معافیت برنامه‌های مدیریت مصرف در روزهای ناترازی را دارا می‌باشند. در این حالت معافیت به دو صورت امکان پذیر است:

الف) معافیت کل «فیدر عمومی»

ب) معافیت یک مشترک یا بخشی از مشترکین احداث کننده نیروگاه در «فیدر عمومی»

۲-۵ در حالت ب، اعمال معافیت صرفاً در صورتی که مابقی مشترکین «فیدر عمومی» دارای تجهیزات کنترل‌پذیر جهت مدیریت مصرف ابلاغی باشند، امکان پذیر می‌باشد. در صورتی که این تجهیزات کنترلی وجود ندارد، مشترک/مشترکین احداث کننده نیروگاه می‌توانند با هزینه خود نسبت به کنترل‌پذیر نمودن سایر مشترکین اقدام نمایند تا امکان بهره‌مندی از معافیت برای ایشان فراهم گردد.

تبصره: در خصوص مشترکین در سطح توزیع مطابق «مصوبه»، در صورتی که ۴۰ درصد متوسط توان مصرفی سالانه کل مشترکین یک فیدر یا شهرک صنعتی به منظور تامین برق مورد نیاز خود، تا پیک سال ۱۴۰۵ نیروگاه تجدیدپذیر احداث نمایند، هزینه کنترل‌پذیری سایر مشترکین آن فیدر از محل اعتبارات ساتبا و توانیر به صورت ۵۰ درصد برای هر یک از طرفین در قراردادهای فی مابین پرداخت می‌گردد.

فروش در بورس/فروش تضمینی	قرارداد «تهاتر صنایع» / قرارداد «فروش و معافیت»	تاسیس کننده / نوع قرارداد
عدم شمول معافیت راهکار پیش رو جهت معافیت: در صورتی که توان تولیدی نیروگاه معادل با ۸۰٪ حداکثر بار مصرفی فیدر در فصل گرم باشد، فیدر «مشمول معافیت» می‌گردد. شرکت توزیع موظف به کنترل‌پذیری مشترکین مشمول مدیریت بار روی فیدر جهت اجرای برنامه ابلاغی می‌باشد.	-	احداث توسط سرمایه‌گذار
عدم شمول معافیت راهکار پیش رو جهت معافیت در صورت تحقق بند ۲-۵: فروش انرژی تولیدی در تابلو سبز و خرید مجدد از بازار	در صورت تحقق بند ۲-۵، اگر ظرفیت نیروگاه حداقل درصدهای قید شده در «مصوبه» را داشته باشد، مشترک/مشترکین «مشمول معافیت» می‌شوند	احداث توسط بخشی از مشترکین روی فیدر

شماره سند: ۰۱ تاریخ صدور: ۱۴۰۴/۱۲/۲۵ شماره تجدید نظر: تاریخ تجدید نظر:	ضوابط معافیت مشترکین دارای نیروگاه خورشیدی از برنامه های مدیریت مصرف	
---	---	---

۶ چاه‌های کشاورزی

مشترکین دارای نیروگاه تجدیدپذیر با ظرفیت نامی برابر ۸۰٪ دیمانند مصرفی چاه‌های کشاورزی احداث‌کننده نیروگاه و دارای قرارداد «تامین برق چاه‌های کشاورزی» «مشمول معافیت» می‌شوند. همپنین تمامی الکتروپمپ‌های کشاورزی می‌بایست مجهز به کنتور هوشمند و کنترل‌پذیر از راه دور باشند.

۷ شناسایی مشترکین

۱-۷ شرکت‌های توزیع و برق منطقه‌ای موظف به شناسایی، اطلاع‌رسانی و دسته‌بندی فیدر یا مشترکین مطابق با بندهای این ضوابط می‌باشند.

۲-۷ شرکت‌های توزیع و برق منطقه‌ای موظف ارسال اطلاعات در سامانه مدیریت پیک بار کشور (سمپ) جهت ارزیابی و اعمال معافیت مربوطه می‌باشند.

۸ تفسیر و بازنگری

هر گونه بازنگری و ابهام در اجرای این دستورالعمل توسط «معاونت برق و انرژی وزارت نیرو» با هماهنگی معاونت برنامه ریزی و اقتصادی بررسی، تفسیر و ابلاغ خواهد شد.

وزارت نیرو

معاونت برق و انرژی

آدرس: تهران - خیابان ولیعصر - ابتدای بزرگراه آیت الله هاشمی رفسنجانی

تلفن: ۸۱۶۰۶۸۲۰ کد پستی: ۱۹۹۶۸۳۳۹۱۳

پست الکترونیک: power@moe.gov.ir

وب: www.moe.gov.ir